



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. VI. De mutuis petitionibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

triplicatio, & sic deinceps, ut constat ex §. 1. *In-
fir. de replication. & l. 2. ff. de exceptionib.* Pertin-
et tamen ad Judicem terminum ponere ne res
in infinitum abeat, ac de Jure Canonico ni-
mia ejusmodi multiplicatio non admittitur, sal-
tem quoad testes productos, quos tertio repro-
bare non licet, ne nimis judicium protrahatur,
ex *c. Licet dilectus 49. de Testibus.*

T I T. VII.

De mutuis petitionibus.

1. **A**liud juris remedium, quo Reo consuli-
tur, est mutua petitio, de qua in Decreta-
libus extat expressa rubrica. Nomine autem
mutuæ petitionis hic intelligitur reconventio
ex parte Rei: quando scilicet Reus viso Actoris
libello ejusque petitione, aliud vicissim ipse pe-
tit, super quo libellum format & eidem Judici
offert, adeoque uterque in eodem judicio & co-
ram eodem Judice, quoad diversa, constituitur
Actor simul, & Reus.

2. Talis mutua petitio locum habet in omni-
bus causis, ubi non reperitur expresse prohibi-
ta, aut à qualitate causæ non excluditur. Pro-
hibetur autem in causis criminalibus crimina-
liter intentatis: quia ut dicitur in *c. 1. & c. Non
est credendum 3. 3. q. 11.* Non est credendum

P

contra

contra alios eorum confessioni, qui criminibus implicantur, nisi se prius probaverint Innocentes: quia periculosa est, & admitti non debet Rei adversus quemcumque confessio. Reconventionem tamen de crimine majori non esse per citata jura prohibitam, docet ibidem Gratianus.

3. Prohibetur etiam in causa spoliationis super qua conventus reconvenire, nisi super alia spoliatione, non potest: quia spoliatus ante omnia reliqua est restituendus, *ex c. fin. de ord. cognit.* Item prohibetur in causa appellationis, de qua solum cognoscit appellationis Judex, ut notant DD. in *l. 1. ff. Eum qui appellaverit* &c. Item in executivis, juxta DD. in *auth. & consequenter C. de sententiis & interlocut.* Item in deposito, ut colligitur ex *c. fin. de deposito*, quia contractus depositi, qui ex bona fide oritur, habet executionem paratam. Interdicitur etiam excommunicato, cui omne jus agendi prohibitum est *ex c. cum inter 5. de exception.*

4. Prohibetur demum, quotiescumque qualitas causæ reconventioni repugnat, itaut Judex conventionis de illa causa cognoscere nequeat, ut puta si Reus conventus super causa civili coram Judice laico, reconvenire velit Actorem suum super causa juris patronatus, *quantum 3. de Judiciis*, aut alterius rei spiritualis, super qua, etiamsi partes consentiant, Judex lai-

cus cognoscere prohibetur, ex c. Decernimus
2. eod.

5. In iis autem causis, in quibus reconventio, sive de jure positivo, sive de natura earundem, prohibita non est, fieri debet reconventio coram eodem Judice, coram quo conventio facta est, ne sit in potestate Rei dolose trahere Actorem ad aliud Tribunal, & sic ejus actionem eludere vel distrahere, l. Si idem 11. §. Sed & si mutua ff. de jurisd. omn. jud. & auth. Et consequenter C. de sentent. & interloc. Idque procedit sive conventio facta fuerit coram Judice Ordinario, sive coram Delegato ad petitionem Actoris electo, cujus jurisdictio in tali casu etiam ad causam reconventionis prorogatur: cujus enim in agendo quis observat arbitrium, eum & contra se habere Judicem non debet dedignari, l. cum Papinianus 14. C. eod. & c. 1. de mutuis petitionib. quamvis si Judex delegatus sit ex solo Principis arbitrio, aliquorum sententia sit, non posse ipsum cognoscere de causa reconventionis, nisi in rescripto delegationis talis facultas ei concedatur. Coram Arbitris tamen generaliter reconventio non admittitur, quia Arbitri judicare non valent, nisi de his tantum, super quibus in eos extiterit compromissum, ex c. Cum dilectus 6. de arbitris.

6. Conversi juris est, utrum si Clericus agat contra laicum coram judice laico, reconve-

niri possit coram eodem, non in causa spirituali, aut spirituali annexa, nec in criminali five civiliter five criminaliter intentata : super quibus indubitati juris est non posse Clericum reconveniri coram Judice laico, qui nec principaliter nec incidenter de talibus causis cognoscere potest, ex *c. Tuam 3. de ord. cognit.* sed in causis mere civili? Aliquorum sententia est affirmativa ex *cit. l. Cum Papinianus*, & quia videtur naturali æquitati consonum, ut Reus à Clerico conventus hac etiam ratione tueri se possit contra Clericum Actorem. Probabilior tamen videtur negativa aliorum sententia, ex pluribus textibus apud Gratianum *11. q. 1. & ex c. Si diligens 12. de foro compet.* ubi generaliter prohibetur Clericus etiam volens, nec in causa civili, coram sæculari Judice Reus sit, nulla facta exceptione reconventionis. Nec obstat ratio in contrarium petita ex æquitate naturali : nam plura alia laico non desunt juris remedia, quibus Actore Clerico tueri se possit.

7. Cum autem reconventio introducta fuerit per modum legitimæ defensionis, & æquitati consentaneum sit, ut quod Actori licet in agendo, Reo etiam pro sui defensione permittatur, ut decernitur in *c. non licet 32. de reg. jur. 1. 6. & l. Non debet 41. ff. eod.* ideo de Canonica reconventionis sancitum est, ut conventio, & reconventio pari passu procedant, ut puta si actor

contra Reum agat obtentis litteris ut procedatur appellatione remota; Reus etiam Actorem reconueniens jus habet ut in causa reconventionis procedatur contra Actorem appellatione remota, juxta textum in *c. Prudentiam ult. de mutuis petition.* quod enim quisque juris in alterum statuit, ipse debet eo uti, *c. Cum omnes 6. de constit. & l. 1. ff. Quod quisque juris in alterum statuerit & c.*

8. Ex eadem ratione debet utraque causa simul cognosci, & si de utraque liqueat, una sententia terminari, ex *c. 1. de mutuis petition.* una (inquam,) quia ex una scriptura proferri debet, ita ut primo scriptum sit & legatur caput conventionis, ac deinde immediate caput reconventionis, quamvis si res ipsa attendatur, sententia illa dicenda sit duplex, quia tot sunt sententiæ, quot sunt causæ species, quemadmodum de stipulationibus dicitur in *l. Scire debemus 29. ff. de verbor. obligationib.*

9. Item ex eadem ratione cogitur Actor respondere libello reconventionis, supposito quod velit cogi Reum ad respondendum libello conventionis, ita ut vel uterque vel neuter actioni contra se intentatæ respondere teneatur, ex cit. *c. 1. de mutuis petition. & l. Actionem 5. C. de procurat.* Quod si Judex hac naturali æquitate neglecta causam reconventionis omitat, & super sola conventionione procedat, valebit

sententia, sed Reus habebit causam justam appellandi ex l. 1. in fine ff. qua sententia sine appellat. rescindantur.

10. Tempus proponendæ reconventionis est ante vel statim post litem contestatam, ut possit causa conventionis simul & reconventionis eodem iudicio terminari, ex *auth. de executoribus cap. 2. §. sancimus* juncta *ibid. gl. v. mox*. Quod si serius proponatur in progressu litis, controversatur inter Doctores utrum de jure Canonico admittenda sit, si non ad effectum ut utraque causa simul tractetur, & terminetur; saltem ad effectum ut postquam expedita fuerit causa conventionis, statim fiat ab eodem Iudice transitus ad causam reconventionis, prorogata (si opus sit) ejus jurisdictione. Innoc. in c. 1. *de mutuis petit.* in eam sententiam videtur inclinare, quæ docet posse opponi reconventionem in progressu iudicii usque ad sententiam, eandemque opinionem sequitur etiam Gl. in eod. c. 1. v. *respondere*. Panor. tamen alique ab ipso relati in cit. c. 1. num. 12. & 13. oppositum sentiunt. Videri possunt Doctores isti in loco citato.